

PROTOKÓŁ

kontroli przeprowadzonej

w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim

w dniach 09.04.2018 r. - 15.05.2018 r.

(nr sprawy: AK.1711.2.2018.KF)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie:

1. Katarzyna Fligier – Kierownik Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego – koordynator kontroli;
 2. Jolanta Tutajewicz – Inspektor w Biurze Kontroli i Audytu Wewnętrznego – członek zespołu,
- na podstawie upoważnienia nr 23/2018 Burmistrza Krosna Odrzańskiego z dnia 28.03.2018 r.

Okres objęty kontrolą: 01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.

Kontrola dotyczyła prawidłowości gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W okresie objętym kontrolą i w chwili obecnej funkcję Kierownika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim pełni Pani Ewa Nowicka.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała:

Pani Małgorzata Sadowska – Główny Księgowy Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących aktów prawnych:

1. ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹,
2. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych²,
3. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³.

¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 800 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 2191

² Dz. U. z 2009 r., Nr 43, poz. 349

³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 2342, obecnie Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.

4. zarządzenia nr WTZ.021.6.2017.EN Kierownika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim.

USTALENIA OGÓLNE

Warsztaty Terapii Zajęciowej (dalej WTZ) są jednostką organizacyjną Gminy Krosno Odrzańskie, działającą na podstawie uchwały nr XX/153/2000 Rady Miejskiej w Krośnie Odrzańskim z dnia 15 grudnia 2000 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pn. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim.

Na mocy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (dalej ustawa o zfśś) Warsztaty Terapii Zajęciowej, jako jednostka budżetowa, zobowiązane były do utworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, bez względu na liczbę zatrudnianych pracowników.

I. Analiza procedur wewnętrznych dotyczących gospodarowania Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim

Podstawowym dokumentem regulującym działalność socjalną w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim jest Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, wprowadzony zarządzeniem nr WTZ.021.6.2017.EN Kierownika WTZ z dnia 24 kwietnia 2017 r. W Regulaminie opisano zasady działania, zadania i uprawnienia Komisji Socjalnej, zasady tworzenia Funduszu, wskazano osoby uprawnione do korzystania z Funduszu, przeznaczenie środków ZFŚS oraz zasady i warunki przyznawania świadczeń i pomocy z Funduszu.

§ 13 ust. 1 ww. dokumentu zawiera zapis, iż Regulamin został uzgodniony z pracownikami WTZ oraz Komisją Socjalną. W przedłożonej na potrzeby kontroli dokumentacji brak potwierdzenia dokonania takich uzgodnień. We wskazanej dokumentacji znajduje się jedynie potwierdzenie zapoznania się pracowników WTZ z treścią uchwalonego zarządzenia, tj. przyjęcie do wiadomości i stosowania, co nie może zostać uznane za uzgodnienie treści Regulaminu z pracownikami oraz Komisją Socjalną. Obowiązek uchwalenia regulaminu oraz jego uzgodnienia z zakładową organizacją związkową wynika z art. 8 ust. 2 ustawy o zfśś. Pracodawca, u którego nie działa zakładowa organizacja związkowa, uzgadnia regulamin z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów.

Kontrolujący zwracają uwagę, iż aby spełnić wymogi ustawy wystarczy uzgodnić regulamin z reprezentantem pracowników, czyli np. Komisją Socjalną, nie ma obowiązku uzgadniania go z wszystkimi pracownikami WTZ.

[akta kontroli str. 1-17]

II. Plan rzeczowo-finansowy ZFŚS Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim na 2017 r.

20 stycznia 2017 r. odbyło się zebranie Komisji Socjalnej w sprawie zatwierdzenia planu wydatków z ZFŚS na 2017 r. Zgodnie z przyjętym planem środki z ZFŚS zostały przeznaczone na:

- wczasy zorganizowane pod gruszą – 7.450,00 zł,
- dopłaty do zdarzeń losowych i zapomogi – 7.450,00 zł,
- inne świadczenia – 252,41 zł.

Po uchwaleniu nowego Regulaminu ZFŚS, zarządzeniem nr WTZ.021.7.2017.EN z dnia 23 maja 2017 r. Kierownik WTZ zatwierdził skład nowej Komisji Socjalnej:

- Maciej Bułaj – przedstawiciel pracowników,
- Żaneta Żyłka – przedstawiciel pracowników,
- Małgorzata Sadowska – przedstawiciel pracodawcy.

Na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2017 r. Komisja wniosła plan rzeczowo-finansowy na 2017 r. na nowy druk, zgodny z aktualnym Regulaminem ZFŚS.

Lp.	Tytuł wpłaty i przeznaczenie wydatku na poszczególne rodzaje działalności socjalnej	Wykonanie planu z poprzedniego roku	Planowana kwota w zł
I Określenie dochodów			
1.	Stan środków Funduszu ogółem na dzień 31 grudnia ubiegłego roku	440,65	882,63
2.	Odpis podstawowy	13 400,64	14 239,78
3.	Zwiększenia odpisu	0,00	0,00
4.	Odsetki od środków Funduszu	31,34	30,00
Ogółem dochody:		13 872,63	15 152,41
II Określenie wydatków			
1.	Pomoc rzeczowa i finansowa	6 000,00	7 450,00
2.	Dopłaty do wypoczynku pracowników	6 990,00	7 450,00
3.	Dopłaty do wycieczek turystyczno-krajoznawczych organizowanych lub współorganizowanych przez WTZ	0,00	0,00
4.	Dopłaty do działalności kulturalno-oświatowej oraz działalności sportowo-rekreacyjnej	0,00	0,00
5.	Rezerwa na wydatki przyszłych okresów (zabezpieczenie środków na pokrycie korekty odpisu w miesiącu grudniu)	882,63	252,41
Ogółem wydatki:		13 872,63	15 152,41

Źródło: opracowane na podstawie dokumentów źródłowych

Kolejnym elementem planu rzeczowo-finansowego jest tabela wysokości dopłat na poszczególne cele i rodzaje działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w roku 2017.

Lp.	Rodzaje przyznawanych świadczeń	Wysokość przeznaczonych środków	Wymagane dokumenty
1.	Dopłaty do wypoczynku pracowników	7 450,00	Wniosek pracownika
	I próg dochodowy tj. 0,00 zł – 1 500,00 zł	750,00	
	II próg dochodowy tj. 1 500,01 zł – 2 000,00 zł	3 250,00	

	III próg dochodowy tj. 2 000,01 zł – 2 500,00 zł	1 650,00	
	IV próg dochodowy tj. powyżej 2 500,00 zł	1 800,00	
2.	Dopłaty do wycieczek turystyczno-krajoznawczych	0,00	Wniosek organizatora lista uczestników
3.	Dopłaty do działalności kulturalno-oświatowej oraz działalności sportowo-rekreacyjnej	0,00	Wniosek organizatora lista uczestników
4.	Pomoc rzeczowa i finansowa	7 450,00	Wniosek osoby uprawnionej wraz z uzasadnieniem
	1) Bony towarowe	0,00	
	2) Zapomogi losowe	780,00	
	3) Zapomogi w okresie jesienno-zimowym	6 670,00	
	I próg dochodowy tj. 0,00 zł – 1 500,00 zł	690,00	
	II próg dochodowy tj. 1 500,01 zł – 2 000,00 zł	2 950,00	
	III próg dochodowy tj. 2 000,01 zł – 2 500,00 zł	1 470,00	
	IV próg dochodowy tj. powyżej 2 500,00 zł	1 560,00	

Źródło: opracowane na podstawie dokumentów źródłowych

W kolumnie III powyższej tabeli, w przypadku świadczeń w postaci dopłat do wypoczynku pracowników oraz zapomóg w okresie jesienno-zimowych, wskazano wysokość zaplanowanych środków w poszczególnych progach dochodowych. W tym miejscu należało natomiast wskazać kwoty dopłat dla pracowników kwalifikujących się do poszczególnych progów dochodowych. W okresie tworzenia planu rzeczowo-finansowego Komisja Socjalna nie jest bowiem w stanie przewidzieć, jak będzie wyglądał podział środków pomiędzy progi dochodowe, powinna natomiast ustalić kwotę dopłaty w każdym z progów.

[akta kontroli str. 18-19]

III. Wydatkowanie środków z ZFŚS w Warsztatach Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim

W myśl § 9 Regulaminu ZFŚS Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim środki Funduszu przeznacza się na: pomoc rzeczową i finansową, dofinansowanie do wypoczynku organizowanego przez pracowników we własnym zakresie, dofinansowanie do wypoczynku organizowanego przez WTZ w formie turystyki grupowej, sfinansowanie lub dofinansowanie działalności kulturalno-oświatowej oraz sportowo-rekreacyjnej.

Na posiedzeniu Komisji Socjalnej w dniu 05.07.2017 r. zostały rozpatrzone wnioski pracowników o dopłatę do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie, a w dniu 19.12.2017 r. wnioski o przyznanie zapomogi. Wszystkie wnioski zostały złożone na obowiązujących drukach oraz zawierają oświadczenia pracowników o sytuacji rodzinnej, życiowej i materialnej. Każdy wniosek zawiera opinię oraz podpisy Komisji Socjalnej oraz decyzję Kierownika WTZ, jednakże na wnioskach brak adnotacji dotyczącej pozytywnego lub negatywnego rozpatrzenia wniosku (tj. „Komisja Socjalna pozytywnie/negatywnie opiniuje wniosek, przyznaję/nie przyznaję dopłaty”). Przyznane pracownikom świadczenia zostały w sposób prawidłowy opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych,

mając na uwadze przepis art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który w 2017 r. stanowił, iż zwolnieniu od podatku podlegała wartość otrzymanych przez pracownika w związku z finansowaniem działalności socjalnej, rzeczowych świadczeń oraz otrzymanych przez niego w tym zakresie świadczeń pieniężnych, sfinansowanych w całości ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych lub funduszy związków zawodowych, łącznie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 380 zł.

[akta kontroli str. 20-21]

IV. Ewidencja finansowo – księgowo dokumentacji związanej z administrowaniem środkami finansowymi Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim

Naliczenie odpisu na ZFŚS na 2017 r.

W myśl § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych podstawę naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Na potrzeby kontroli przedłożono dokument z dnia 20.01.2017 r. pn. „Naliczenie Funduszu Świadczeń Socjalnych dla pracowników WTZ na rok 2017”. W WTZ na 2017 r. zaplanowano przeciętne zatrudnienie na poziomie 12,01 etatów. Wysokość odpisu podstawowego na jednego zatrudnionego ustalono zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o zfsś na kwotę 1.185,66 zł, a całkowity odpis na ZFŚS dla pracowników WTZ na kwotę 14.239,78 zł. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o zfsś równowartość dokonanych odpisów pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że do dnia 31 maja przekazuje kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości odpisów. Kontrolujący ustalili, iż w WTZ odpisy na ZFŚS były dokonywane w następujących terminach:

- 10.05.2017 r. – I rata w wysokości 10.679,84 zł,
- 12.09.2017 r. – II rata w wysokości 3.559,94 zł.

Na potrzeby kontroli przedłożono dokument z dnia 29.12.2017 r. pn. „Korekta odpisu Funduszu Świadczeń Socjalnych dla pracowników WTZ na rok 2017”. Dokument ten zawierał ustaloną rzeczywistą liczbę etatów w WTZ w 2017 r. (tj. 13,10 etatów) oraz skorygowaną kwotę odpisu na ZFŚS w 2017 r. (tj. 15.532,15 zł). W wyniku dokonanej korekty Kierownik WTZ został zobowiązany do uzupełnienia konta Funduszu o kwotę 1.292,37 zł. Kontrolujący ustalili, iż kwota niedopłaty nie została przekazana na konto ZFŚS do końca 2017 r. W piśmie z dnia 30.04.2018 r. Główny Księgowy WTZ Pani Małgorzata Sadowska wyjaśniła, iż w wyniku braku środków finansowych, korektę

odpisu przekazała w dniu 30.04.2018 r. wraz z I ratą odpisu na ZFŚS za 2018 r. oraz wskazała, iż do tego dnia nie było potrzeby korzystania ze środków ZFŚS. Zgodnie z § 1 rozporządzenia w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych odpis na ZFŚS należy skorygować w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych. Zdaniem kontrolujących, kwota niedopłaty powinna zostać przekazana na konto Funduszu w bieżącym roku, niezwłocznie po zrobieniu korekty i ustaleniu rzeczywistej kwoty odpisu. Stanowisko to zgodne jest z opinią audytorską wydaną przez audytora Magdalenę Boczar – Zarembę w dniu 14.05.2018 r. W opinii wskazano, iż „...WTZ jako jednostka budżetowa, musi kierować się także innymi przepisami regulującymi jej gospodarkę finansową, w tym w szczególności art. 211 ustawy z dn. 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2017.0.2077 t.j.), który wskazuje, że budżet samorządu jest roczny, zatem wydatki i dochody muszą być realizowane w roku kalendarzowym, którego memoriałowo dotyczą. Zgodnie z art. 261 Kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki. Jeżeli zatem zaciągnięto zobowiązanie (czym jest naliczenie odpisu lub jego korekta) w kwocie wyższej, niż ustalona w paragrafie 4440 planu finansowego jednostki, wówczas naruszono dyscyplinę finansów publicznych. Równocześnie, jeżeli w danym roku przelano na wyodrębniony rachunek ZFŚS więcej, niż wynika z naliczenia i korekty odpisu, wówczas są to wydatki niecelowe. Wobec powyższego, w każdym wypadku korekty odpisu na ZFŚS zarówno „in plus”, jak i „in minus”, właściwe księgowania oraz wydatki lub zwroty powinny być dokonane w danym roku budżetowym”.

Analiza sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego Rb-28S (korekta), złożonego przez WTZ w Urzędzie Miasta w Krośnie Odrzańskim w dniu 14.02.2018 r. wykazała, iż w § 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych wykazano w kolumnie „Plan” kwotę 14.240,00 zł, a w kolumnie „Wydatki wykonane” kwotę 14.239,78 zł, czyli kwotę odpisu ustaloną na początku 2017 r., bez uwzględnienia korekty odpisu z końca roku.

[akta kontroli str. 22-41]

Dokumentacja księgowa

W trakcie kontroli badaniu poddano zapisy na kontach księgowych 135 Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia – ZFŚS oraz 851 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Analiza zapisów na koncie 135 wykazała, iż w dniu 12.09.2017 r. zaksięgowano przelew II raty odpisu na ZFŚS w kwocie 3.559,64 zł, natomiast prawidłowa kwota to 3.559,94 zł (przelew został wykonany w prawidłowej wysokości). Tym samym naruszono art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w myśl którego księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie,

sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Kontrolujący ustalili również, iż korekta odpisu na ZFŚŚ nie została ujęta w księgach rachunkowych w 2017 r. W myśl art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

[akta kontroli str. 42-44]

WNIOSKI KONTROLUJĄCYCH

Kontrola wykazała następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. w przedłożonej dokumentacji brak potwierdzenia uzgodnienia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych z pracownikiem wybranym przez załogę do reprezentowania jej interesów;
2. w planie rzeczowo-finansowym Funduszu, w przypadku świadczeń w postaci dopłat do wypoczynku oraz zapomóg w okresie jesienno-zimowym, nie ustalono kwoty dopłat dla poszczególnych progów dochodowych;
3. na złożonych przez pracowników wnioskach o dopłatę do wypoczynku lub zapomogę brak adnotacji dotyczącej pozytywnego lub negatywnego rozpatrzenia wniosku;
4. kwota niedopłaty wynikająca z korekty odpisu na ZFŚŚ za 2017 r. nie została przekazana na konto Funduszu oraz ujęta w księgach rachunkowych w 2017 r.;
5. w ewidencji księgowej na koncie 135 Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia - ZFŚŚ przelew II raty odpisu na Fundusz za 2017 r. został ujęty w kwocie 3.559,64 zł, zamiast 3.559,94 zł.

Kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim został poinformowany o przysługujących mu uprawnieniach:

1. przed podpisaniem protokołu przysługuje prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole;
2. zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w ciągu 3 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu;
3. Kierownik może odmówić podpisania protokołu kontroli składając jednocześnie w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania pisemne wyjaśnienie, co do przyczyn odmowy;
4. o odmowie podpisania protokołu kontroli i złożeniu wyjaśnień kontrolujący dokonują w protokole odpowiedniej adnotacji;

5. odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do realizacji ustaleń kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w oparciu o dowody źródłowe udostępnione kontrolującym, wyjaśnienia i informacje z przeznaczeniem dla:

1. Kierownika Warsztatów Terapii Zajęciowej w Krośnie Odrzańskim;
2. Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego Urzędu Miasta w Krośnie Odrzańskim.

Krosno Odrzańskie, 16 maja 2018 r.

Kontrolujący: **KIEROWNIK BIURA**

Kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej:

Katarzyna Fligier **INSPEKTOR**

..... **Ewa Nowicka**

Jolanta Tutajewicz **Jolanta Tutajewicz**